

DISSERTATIO JURIDICA
DE
FAMA HUIUS
A MISSIONE
ET
RESTITUTIONE

QUAM PERMISSU
ILLUSTRIS *Œ*CTORUM ORDINIS
IN ACADEMIA LIPSIENSI
SUB MODERAMINE

DN. ABRAHAMI KÆSTNERI
JURIUM DOCTORIS ET PRACTICI

PLACIDÆ ERUDITORUM DISQUISITIONI

SUBMITTIT

AUCTOR ET RESPONDENS
BARTHOLDUS HENR. MEINICKE
LIPSIENS.

D. XXIII. FEBRUARII A. R. N. CI^O ID CCXXX.

L I P S I Æ
TYPIS JOH. HENRICI RICHTERI.

BIBLIOTECA PAZ.
ROMA
ALESSANDRO EMANUELE.

Digitized by Google

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is extremely faint and illegible due to the quality of the scan and the nature of the bleed-through. It appears to be organized into several paragraphs or sections, but the specific words and sentences cannot be discerned.

ILLUSTRI, MAGNIFICO,
SUMME REVERENDO ATQVE EXCEL-
LENTISSIMO

DOMINO
MICHAELI HENRICO
GRIBNERO

JCTO CONSUMMATISSIMO,
SERENISSIMO ET POTENTISSIMO REGI
POLON. ET ELECT. SAXONIÆ A CONSILIIS AULÆ
ET JUSTITIÆ, IN CURIA SUPREMA PROVINCIALI
LIPSIENSI ASSESSORI, REVERENDI CAPITULI
MARTISBURGENSIS CANONICO, PRINCIPI JU-
RIUM PROFESSORI, ACADEMIÆ DECEMVIRO,
ET FACULTATIS JURIDICÆ ORDINARIO
LONGE GRAVISSIMO

MAECENATI AC PATRONO

SUO
RELIGIOSO OBSEQVII CULTU
DEVENERANDO

PERENNEM FELICITATEM
VOVET

ET
TENUE HOC
SPECIMEN ACADEMICUM
INTEMERATI ADFECTUS
DOCUMENTUM
SACRUM ESSE CUPIT
SIMULQUE
SE AC STUDIA SUA
COMMENDAT

CLIENS DEVOTUS

BARTHOLDUS HENR. MEINICKE,
LIPSIENS.

PROEMIUM.

su jam olim dubitavit, simulque animo secum sollicitè devolvit, sana atque veneranda antiquitas, utrum aliquid sit, quod hominum memoriam post mortem faceret immortalè; Et cum sola virtute id effici posse, sibi persuasum haberet, præsertim, cum omnis laus, omne sit in virtute decus, omnem etiam moverunt lapidem, ut, ea duce, æternam redderent sui nominis gloriam. Hinc tot prælia facta, hinc tot victoriarum laudes extabant, & quilibet palmam alteri præripere serio conabatur: Trahebantur omnes laudis studio, & optimus quisque maxime gloria ducebatur. Et hæc erat, ut CICERONIS effato hic uti liceat, in *Orat. pro Milon. c. 35.* cujus gradibus etiam homines in cælum videbantur ascendere. Sane non improbanda est talis gloriæ proclivitas, dum hoc modo & propria hominum utilitas & Rei-

publicæ salutis promoveantur. Quid mirum ideoque, si etiam novis hæc temporibus, homines eadem laudis cupiditate delectentur, si nihil magis curæ cordique nobis sit, nisi hoc, ut & virtute nostra & vitæ honestate *bonam famam* posteritati relinquamus. Quemadmodum vero tota hominum vita, sic etiam fama illorum, variis insidiis exposita est, & læditur, *vel* falsis diffamantium accusationibus, *vel*, quod maximum est & omnino vituperandum, sæpissime propria culpa amittitur. Prolixiore meditatione digna sunt, quæ circa hanc materiam occurrunt, idque ipsum fuit, quod me commovit, cur speciminis loco, in subsequentiis, hoc paulo accuratius investigare destinaverim, haud dubitans, partim ob materię elegantiam, partim frequentem ejus in foro usum, *Lectori* operam meam plane ingratam non fore. Ut autem *L. B.* statim ab initio ordo, quem nobis proposuimus, innotescat, sciat, a nobis totam disputationem in tria diversa capita divisam esse. Agit nimirum *caput. I. de fama in genere. Caput II. de fame amissione: Caput. III. autem de illius restitutione.* Deus T. O. M. qui semper negotiis nostris fert auxilium, pro singulari sua clementia meis quoque laboribus adsistat. Tu autem, *Cordate Lector,* accipe hoc exiguum diligentię specimen, eo, quo par est, affectu, & si forsitan expectationi tuæ non ex omni parte satisfactum erit, veniam ut des imbecillitati, quæ vires suas tentare statem voluit, est quod rogo. Interim vale, meque favore tuo imposterum quoque dignare.

DISSERTATIO JURIDICA
DE FAMA, EJUS
AMISSIONE,
ET
RESTITUTIONE.

CAP. I.

De fama in genere.

§. I.

IN conscribendis dissertationibus communiter quidem de definitione nominali incipere, & multa, ad *Etymologiam, Homonymiam ac Synonymiam* spectantia, undique corradere solent; quæ res tamen *Criticis*, qui in hoc genere sibi mirifice placent, magis relinquenda, quam quoad insignem abusum a *JCtis* imitanda; hos enim sensum magis, quam vana nominum vocabula amplecti oportet. v. l. 13. §. 2. *vers. sed etsi, de excusat. tut. j. l. pen. ad exhib.* Nobis in præsentiarum, ne plane moniti *ULPIANI*, in l. 1. pr. ff. de F. & F. item. l. 1. §. 1. ff. de susp. tut. immemores videamur, sequentia adduxisse sufficiat.

§. II.

Fama, quod in vulgus notum, apud latinos nomen habet a *fando*, ut vox Græca *Φήμη ἀπὸ τῆς φάσεως*: Hinc eleganter *ISIDORUS*: fama, *inquit*, fando & loquendo pervagatur, per traduces linguarum & aurium serpens. Nihil enim impervestigatum atque occultum relinquit, teste *Ovidio. Lib. 12. Metam.*

Ipsa

Ipsa quid in caelo rerum pelagoque geratur

Et tollere videt, rotam. inquiri in orbem,

Græcis, uti dictum, *Φήμη*, Gallis, *le Bruit*, Germanis, ein gemein Geschrey, Gerücht, Ruff, dicitur. Notæ igitur etiam sunt phræsés: fama adprobat, die gemeine Sage gehet also. TER. *Phorm. 4. c. 12.* fama fuit, man saget, es ist das gemeine Geschrey gewesen. NÆP. *Themist. c. 10.* fama perlata est, man hat Zeitung bekommen. *id. l. c. c. 2.*

§. III.

Famæ signi-
ficatus.

I.)

— Diversam hujus vocis significationem quod attinet, notabimus, quod vox *fama* sit ambigua, potissimum autem *triplici sensu* accipiat, I.) enim & *proprie fama* est illa *Dei*, excitans sermones populares, & varie differens mille linguis, cum veris falsa promulgans, eademque quoties videtur recantans, quam nostri *famam vocemque publicam* appellant, qui etiam templa olim dicata fuisse testantur PAUSANIAS, PLUTARCHUS, HESIODUS. v. ПОМЕЯ *Pantbeum Myibicum*, sub titulo: *Fama*. II.) sumitur in sensu latiori seu generaliori, quatenus dependet a sola plebis opinione, & significat *bonam & malam famam simul*, quando plebs de quacunque re, vel facto aliorum judicat pro lubitu, der gemeine Ruff, hinc CICERO *pro Cæli. ut fama fuit, quotus quisque istam effugere potest, in tam malefica civitate?* III.) Strictè & in sensu specialiori accipitur, quatenus dependet non solum ab opinione plebis, sed etiam ab approbatione cujusque honesti ac boni viri, & denotat tantum *bonam famam*, uti NÆP. in *Dion. c. 1.* generosa majorum fama. *Id. Lysand. c. 1.* famam virtute partam relinquere; de qua præpomis hoc loco nobis est sermo.

II.)

III.)

§. IV.

Differt a rumore.

Quoad Synonymiam in specie notandum, quod aliquando vocetur a) *rumor*, a quo tamen differt, quia rumor est *ab incerto auctore*, fama autem a certo procedit. Veteres tamen

tamen non adeo multum differre famam a rumore existimant, v. CALV. *Lexic. sub voce, fama*; b) aliquando notorium, sed differt ab hoc, quod regulariter notorium plenam inducat probationem, & nullo alio adminiculo indigeat, v. ZAS. *l. 1. conf. 15. n. 24.* quod secus in fama, ut quæ sola & per se, nisi aliis concurrentibus, non probat, justam tamen credulitatem inducit, FELIN. *in Cap. 24. Col. pen. in fin. X. de re-script. c.)* sæpe vocatur fama etiam existimatio, quæ a CAL-
a notorio.
ab existimatio.
tiono.
 LISTRATO, *in l. 5. s. r. de extraord. cognit. describitur*; differt tamen fama & existimatio, quod ILLA denotet iudicium aliorum hominum de aliis hominibus; hæc vero latius pateat, involvens etiam iudicium cujuslibet de se ipso, & tum fere conscientiæ æquipollet. Ex quibus patet, existimationem suo modo bonis internis seu animi accenseri, non vero, accurate loquendo, famam. v. THOMAS. *de Existimatione, fama & infamia, extra Rempublicam. §. 6. j. FREHER. de existimatione acquirenda, conservanda & amittenda. Lib. II. p. m. 82. seqq.* Est scilicet existimatio vel naturalis, cuius fundamentum est virtus, vel civilis, cuius fundamentum est vita Reipublicæ commoda, ejusque determinatio non alia, nisi voluntas Principis. v. BEYER. *delineat. juris divini, naturalis &c. Cap. 14. pos. 14. seqq. Puffendorff. dissert. Acad. de existimatione, Idem de O. H. & C. Lib. II. cap. 14.* Jcti vero non semper accurate inter existimationem & famam distinguunt; quamobrem nemo forsan vicio nobis vertet, quando etiam nos incidenter hisce vocibus promiscue utimur.
Existimatio vel naturalis, vel civilis.
Jcti non semper inter famam & existimationem distinguunt.

§. V.

Plura de nominali definitione adducere nolumus, hinc reliquis, qui otio abundant, relictis, rem ipsam, scilicet realem definitionem aggredimur; Deprehendimus autem varias apud Dd. famæ definitiones, quas collegit FREHER. *de fama publica, Lib. I. Cap. 1. n. 2. & cum omnino, satente JA-*
Fama varie a variis describitur.

Nostra de-
scriptio.

VOLENO, in l. 202. de R. I. omnis definitio in jure civili sit periculosa, I. B. etiam contentus erit, si non accuratam, & qualem expectat, definitionem, sed qualem qualem *bonæ famæ* descriptionem hic inveniet; Esto autem sequens: *Fama est opinio hominum de statu vel facto alicujus bono, tam optimi cujuscunque viri, quam multitudinis testimonio comprobata, fidem & amorem concilians, vel, si mavis, brevius describi potest, quod sit judicium plurium, de valore aliorum, cum THOMAS. c. diff. §. 10. Notanter hanc in rem jam olim scripsit PLATO: Vulgus non esse negligendum, nec ejus opinionem contemnendam, cum in eo sit quedam sagacitas, que veritatem contingat.*

§. VI.

Fama est vel
bona vel mala
I.)

Famæ definitionem sequitur illius divisio. Est autem fama I.) *vel bona*, de qua nostra definitio concepta, ein guter Ruff, gutes Gerücht, guter Nachklang, *vel mala*, übles Geschrey, böser Ruff, quæ sæpe pro infamia accipitur; Hinc PLAUTUS, *Perf. 3. v. 17.* Inimici, inquit, famam, non ut nata est, ferunt, Feinde sagen nicht gleich zu, sic etiam famæ voce utitur. VIRGIL. 4. *Aneid. v. 170.* Neque enim specie famave movetur. Fama tamen *simpliciter* posita semper pro bona assigni solet, fama autem mala & infamia, fere sunt Synonyma. II.) Fama *sive* existimatio, est *vel simplex*, *vel intensiva*. *Simplex* est judicium, de bonitate hominum simplici, i. e. qua viri boni judicantur æquales, *scilicet* malitia carentes; Hæc inter opificem & Principis ministrum primarium, militem gregarium & ducem exercitus, non distinguit. Et hujus oppositum est infamia. *Intensiva* est, qua inter eos, qui omnes gaudent existimatione simplici, unus vir bonus alteri censetur esse præstantior, *intuitu bonitatis positive*. Hinc proportionem æstimationis inicit, & egregios a vilioribus, nobiles a plebejis separat; unde in ore omnium, etiam imperitorum,

II.) vel simp-
plex.

vel intensiva.

si a potentioribus injurias patientur, versatur proverbium: id) bin so ein ehrlicher Mann als er, ob er gleich vornehmer ist als id). *vid. BLEYER. ad ff. tit. de his qui not. inf.* Huic proprie infamia non opponitur, sed ejusmodi res, quæ intensivam exultimationem comitantur, ut sunt, *gloria, laus & honor.* Plura de hac distinctione, vide apud THOMAS. c. *diff. PUFFEND. de F. N. G. Lib. 8. c. 4. §. 1. seqq.* De fama quæ in specie publica dicitur, peculiarem tractatum, inter eruditos non ignotum, edidit MARQUARDUS FREHERUS, ad quem *L. B.* qui plura de fama in genere. & in specie scire cupit, remittimus. Nos pro instituti ratione hic subsistimus, & progredimur ad

C A P. II.

De Famæ Amissione.

§. I.

Est Lippis & tonsoribus notissimum, vulgatum Fama servanda.
illud:

Omnia si perdas, famam servare memento,

Qua senel amissa, postea nullus eris.

Cum igitur *Cap. I.* de fama in genere tanquam Ratio connexionis cum I. Capite. bono inæstimabili actum sit, ordo, quem nobis posuimus, exigit, ut etiam, quomodo fama amittatur, paucis percurramus. Crudelis equidem, qui famam negligit, haud immerito dicitur, v. *PFEIL. Cent. II. conf. 60. n. 73.* cum nihil viro honesto, studio bonæ famæ, sit antiquius, insuperque vita & fama pari passu ambulent. v. *l. 8. §. 2. quod met. caus. l. 9. de manum. vind. l. 103. de V. S. GAIL. Lib. I. O. 123. n. 6. j. P. IV. C. El. XLII.* ibi: *Es haben auch erbahre Leute das Leben und*

Fama plus cu-
stodienda
quam oculi.

die Ehre gleich geachtet, und beschwerlicher denn Leibes-Be-
schuldigung gehalten. Hinc IMPP. DIOCLET. & MAXI-
MIANUS in l. 3. C. de Decur. famam plus custodiendam,
quam oculos, censent, ac omnibus divitiis, commodoque
pecuniario præferendam commendant. Conf. Prov. XXII.
v. 11. Eccles. VII. v. 2. l. 7. & 97. de Solut. Ego (inquit PLA-
TUS in Mostell.) si bonam famam mihi servasse, sat dives ero.
Bona quippe fama possessores suos, indigenis & exteris, ca-
ros reddit & amabiles, quin & ipsam immortalitatem iisdem
largiatur. v. pr. J. de excus. tut. vel curat. in f. quam ob rem
nonnulli etiam mortem turpitudini anteponendam censent.
v. LUCAS de PENNA, in l. 1. C. de Capitat. civium censibus
eximenda. Hisce tamen non obstantibus, haud pauci inve-
niuntur, qui bonam famam susque deque habent, suisque
turpibus factis infamiam sibi attrahunt. Quemadmodum
itaque bonæ famæ fundamentum est *vita virtuosa*, ita e
contrario infamiæ fundamentum est *omnis violata turpibus fa-
ctis vitæ morumque honestas*. v. STRUV. Exerc. VII.
thes. 15.

Fundamen-
tum bonæ fa-
mæ.
Item infamit.

§. II.

Fama est res
delicatisima.

Est igitur fama hominis, quod nemo inficias ibit, res
delicatisima, qua, ut nihil clarius, sic certe etiam nihil ob-
scurari pronius, quod adeo verum, ut levissimis ex causis, &
sine actuali læsione, rubiginem sæpe contrahat, secundum
illud vulgare: *Calumniare audacter, semper aliquid beret*. Id
quod quasi proprium stultæ plebis, quæ pro corruptissimis se-
culi nostri moribus, nocentes & nebulones sapissime laudibus
extollit, innocentibus autem, haud raro sine omni sufficiente
causa & ratione, maculam adspersit. Quæ cum ita sint,
paulo accuratius in *infamiam*, quid, & quotuplex illa sit, &
quænam personæ hac laborent, inquirere, in subsequentiis
placuit.

Plebis judi-
cium.

§. III.

§. III.

Infamiam breviter describimus, quod sit *macula ob turpe factum contracta*, v. l. 20. C. ex quibus caus. infam. j. l. 5. §. 1. Quid sit infamia
ff. de extraord. cogn. Quoad turpe factum autem notamus, Non omne turpe factum statim infamat. non omnem, qui hoc committit, statim etiam laborare infamia, nisi hoc quoque aliis sit notum; Licet enim quis maxime vel improbus sit, & flagitiis obsitus, si tamen hoc ignoretur, *juridice & politice* pro infami haberi non potest; Hinc Distum Augustini de bona fama. CICERO *Lib. II. de finib.* esse aliquid, scribit, per se flagitiosum, etiamsi nulla comitetur infamia. Quamobrem haud male dictum AUGUSTINI huc refertur: *Bona conscientia mihi opus est, propter Deum, bona fama, propter proximum.* Turpe scilicet factum, quod haud ignoratur, apud viros honestos famam maximopere laedit. Illud tamen probe tenendum circa infamiam: *Temere hic non vagandum; non statim cuilibet credendum; neque ex incerto rumore, aut etiam qualibet increpatione, etiam viri optimi, facile alterius fame esse detrahendum.* Monitum.

§. IV.

Duplex autem est infamia, *juris, & facti.* Equidem Infamia est vel juris vel facti. non ignoramus, a nonnullis asseri: *non dari infamiam facti.* Quia tamen haec *ex l. 2. de obsequ. parent. & patron. praeft. ibi: re tamen ipsa, & opinione hominum &c. l. 10. 20. & 22. de his qui not. infam. l. 13. 17. 19. c. ex quibus caus. infam. & l. 27. C. de inoffic. testam. l. 25. C. ad L. Jul. de adult. ibi: gravatam potius opinionem, quam infamiam,* commode probari potest, rectius retineri & defendi hanc divisionem, quam rejiciendam, putamus. Inter utramque enim maxima, deprehenditur differentia. Scilicet 1.) differunt *fundamento:* In infamia *juris* enim, delictum a lege est expresse notatum, v. g. *furtum, rapina,* & duo conjuncta hanc efficiunt infamiam, Hæc differt ab infamia juris 1.) Fundamento. videlicet *turpe factum & autoritas juris, id notantis, v. l. 1.*

§. 5. de *extraord. cogn.* In infamia facti, delictum contra bonos mores quidem & rectam rationem, quod tamen jure civili notatum non invenitur. 2) *Causa efficiente*, quæ in infamia Juris est *Lex*, in infamia facti vero *vir cordati & honorati*. 3.) *Modo probandi*: Infamia facti probatur per testes de alterius fama, ubi plerumque Dd. plures quam duos requirunt. *Wesemb. tamen Parat. ff. de his, qui not. infam. n. 7. & Brunnem. in repet. Parat. qu. 37. etiam duos sufficere statuunt.* Infamia juris probatur, probata causa, ad quam probationem regulariter duobus testibus saltem opus est. 4.) *Effectu*: Infamia juris etiam a dignitatibus susceptis infamem removet, & testimonio ejus omnem fidem detrahit; Infamia autem facti ardet saltem, a dignitatibus suscipiendis, v. *cap. 87. de R. I. in 6. & a testimonio ferendo non plane repellit, sed fidem testimonii solum minuit. v. l. 3. pr. de test. LAUTERBACH. tit. de his qui not. inf. lit. D. 3. SCHNEIDEW. ad J. de cap. dem. §. fin. Recte igitur inferitur, effectum infamiae juris esse regulariter perpetuum. l. 43. §. 4. de R. N. hæc quippe infamia personam semper comitatur, v. *FREHER. l. 3. de Infam. C. 24. n. 7., infamiae facti autem temporalem.* Hinc qui longe ebriofus, prodigus, pertinax, &c. fuit, si postea ad sanos mores revertitur, nulla amplius labe adspargitur, unde communiter dicere solent: *Er hat sich bekehret, quo casu mutationem morum per triennium requirunt, arg. l. 6. §. 2. de decurionib.* quæ est communis Dd. sententia, teste ill. *BERGERO, ad Brunnem. Parat. de his qui not. inf. ad quest. 3. id. P. I. Resp. 257. p. m. 445. MENOCH. L. V. præf. 37. n. 30. & L. II. arbitr. cas. 464. n. 22.* Huc pertinet 5.) quod latior sit infamia facti, quam juris, quia sententia legis aut judicis non omnibus factis turpibus accedit. v. *Schilt. Ex. X. ib. 25.**

2.) Causa efficiente.

3.) Modo probandi.

4.) Effectu.

5.) Latior est infamia facti quam juris.

§. V.

Ut denique paucis plura dicamus, *infamia juris* infamiae facti ita contradistinguitur, ut eandem suo ambitu includat, quod, uti nobis videtur, optime SCHILT. c. l. sic explicat: *Infamiam facti esse* tō materiale infamiae juris, tō formale tō materiale vero *juris*, b. e. legislatoris aut judicis sententiam superveni- infamiae juris entem *opinionem ac sententiae plurium* de alterius facto turpi, quo cum non dignum judicant iis rebus, quae ei alioquin in suo ordine tribui solent. Objiciunt dissidentes 1.) *existi-* Objectio. 1. *mationis lesionem, non ab hominum opinione, sed ex legibus & moribus dependere.* l. 1. §. 5. de extraord. cogn. Negatur tamen consequentia; quia illa etiam existimatio, quae vitæ & facti turpitudine amittitur, legibus & moribus notatur, non vero expressè, ut in infamia juris, sed mediante cujuslibet honesti viri iudicio. Nèc enim statuimus, quamlibet hominum opinionem sufficere, sed cordatorum viros tantum. 2.) *Quod infamia separari soleat ab illis, ob quae fama apud honestiores gravatur.* v. l. 10. §. 12. de in jus voc. l. 27. C. de inoffic. testam. Resp. dictis locis infamiam κατ' ἐξοχὴν sumi Ad hanc resp. pro infamia juris.

§. VI.

Dum vero statuimus & defendimus *dari infamiam facti*, neutiquam putamus, credendum esse BALDO ad l. 1. C. de Baldustripli- *summa Trin.* qui infamiam facti iterum in tres diversas partes cem esse infamiam facti dividit, scil. 1.) in eam, quae ortum a vulgo habet, & incerto autore 2.) quae a iudice aut patre, aut viro quopiam honesto, per increpationem aliquam ignominiosam infertur, 2.) 3.) quae oritur a sectæ diversitate, puta propter hæresin. Sed 3.) respondemus cum HAHNIO ad Wesenb. tit. de his qui not. in- Rejicitur al- *fam. n. u.* ad l.) hic nullam esse infamiam, neque *Ethice* neque *Politice*, nec in sensu juridico, quia non constat de turpi facto, quod princeps est, & intrinsecæ infamiae causa. Ad 2.) Incre-

Increpitos a patre vel iudice ob increpationem illam nullo modo esse infames, quod etiam ipse WESENB. agnoscit, *conf. BRUN. ad l. 17. C. ex quibus caus. inf.* si autem causam increpationis consideres, *turpe scilicet factum*, infamia vera facti erit. Ad 3.) Macula ex hæresi oriens, non alia est quam infamia juris. *v. Auth. Credentes & Auth. Gazaros. C. de hæret. j. CARPZ. Qu. 44. n. 20. seqq. & omn. THOMAS. differt. an hæresis sit crimen? §. 10. & 11.*

§. VII.

Ab infamia juris & facti, qua fama amittitur, progredimur ad *levis note maculam*, quæ cum dicta infamia in plerisque eundem habet effectum, ut hinc etiam hac lædatur existimatio nostra. Multa hoc loco disputari possent, de quæstione præjudiciali: *an detur levis note macula?* Ubi inficias ire non possumus, negative ab haud paucis, iisque celeberrimis JCTis, responderi, & pro figmento Doctorum saltem haberi. *v. VASQ. Lib. I. de testat. pœnitentia. §. 10. n. 63. item BOCER. Cl. V. D. 24. n. 27. & ab his allegatos.* Quia vero horum rationes tanti momenti non sunt, ut propterea vadimonium deferere nobis videatur, hinc paucis saltem dicimus, nos eorum opinioni calculum addere, qui *levis note maculam* ab infamia juris & facti separant, provocantes potissimum ad *l. 27. C. de inoffic. testam.* ibi: *si scripti hæredes infamiae, seu turpitudinis, seu levis note macula aspergantur.* Idem satis evidenter inculcatur *l. 2. C. de dign.* ibi: *quos vita turpitudine inquinat.* Ex quibus intelligere facile possumus, hanc maculam, ut ut infamiae facti affinis sit, revera tamen ab illa multum distare, & propterea a *Del.* male utramque confundi. Apertissimis enim verbis in dicta *l. 27.* a se invicem discernuntur per particulam disjunctivam, *vel*, quæ ex sui natura rerum diversitatem inducit. *v. l. 124. de V. S.*
 ibique

An detur levis note macula?
 A multis negatur.

A nobis affirmatur.
 Hujus Fundamentum.

Male cum infamia facti confunditur.

ibique *Dd. & WEHNER. Olf. Pract. lit. C. verbo. Oder STRAUCH, in Lexic. partic. juris, hac voce, §. 1. ubi dicit: de sui natura, cadit inter diversa. p. m. 268. adeoque pro Synonymis haberi non possunt. Plura addere non lubet, sed ablegamus L. B. qui longe aliter sentit, ad Auctores, qui doctē hanc exposuerunt materiam; in specie vero videri potest LAUTERBACH, FROMMANN *II. de BERGER*, qui omnes *de levis nota macula* peculiare conscribere disputationes, & nostram amplectuntur opinionem.*

Qui scripserunt de levis nota macula.

§. VIII.

Ex prædictis itaque satis constat, neminem bonam suam famam & existimationem amittere, nisi ob turpe factum ab ipso commissum. Quoad turpe factum autem nil interest, utrum illud sit *moraliter* turpe, i. e. pietati & honestati naturali adversum, v. l. 15. *de cond. instit.* an vero tantum *civilliter* tale, i. e. pro turpi habeatur, juxta mores hujus vel illius loci, gentis aut civitatis, licet apud alios pro turpi non reputetur. Huc pertinet, quod moribus Romanorum milites accenseantur infamibus, qui aliena prædia conducta habebant. v. l. f. C. *loc.* item, quod in scenam, lucri causa, prodeuntes, infamiae labe adspargantur. l. 1. & 2. *de his qui not. inf.* quod tamen in Græcia sine nota fuisse testatur CORN. NEPOS, *in præfat.* ut itaque omnino recte moneat STRYK in *U. M. d. t.* quoad infamiam ante omnia ad cujusque loci mores esse respiciendum. Quod vero in specie attinet levis notæ maculam, ex duplici quasi fonte ab omnibus fere derivatur. Oritur scilicet I.) ex defectu illegitimæ nativitatis, sicque *ob factum alienum turpe.* v. *Rec. Imp. d. Ao. 1548. tit. 37. & Ao. 1577. tit. von Handwercks-Söhnen, 38.* ibi: *So ebrlichen Herkommens, & tit. von leichtfertigen Beywohnungen.* add. ROTHMALER, *dissert. de Spurio.*

Turpi facto fama amittitur, sive tale sit Moraliter, sive civilliter.

Levis nota macula oritur I.) Ex defectu illegitimæ nativitatis.

2.) Ex facto proprio a dolo alicui.

Exempla horum factorum,

Exff. 1694. hab. item FALCKNER, de legitimatone & jur. Tutorum, Jen. 1670. II.) Tribui levi aliquis accensetur, ad bellum proprium, a dolo quidem alienum, honestorem tamen virorum opinioni non conveniens, si scilicet sordidum vitæ genus, vel abjectum, seu vile tantum quis elegerit. *vid. l. l. Imp. l. c. j. CARPZ. Dec. 112. in fin.* Huc referri infinita hæc possunt, v. g. Sanguinem humanum condemnatorum lundere, exciterare, seu hominum stercora efferre, canes rabidos & inutiles interficere, animalium pudenda excæcari, eadem castrare, cadavera hominum licet, sepelire, animalium excoriare &c. Qualia officia licet quædam, ut castorum suum, &c. utilia sint Reipublicæ v. l. l. *C. de Mactibus* merito tamen pro abjectis & vilibus ab honestis viris reputantur.

§. IX.

Perfusi itaque sumus, suo modo inter infamiam *juris facti*, & *levis note maculam*, distinguendum esse, hisque omnibus *infamiam* omnino amitti. Pluribus exemplis hoc illustrare, supervacuum esse censemus, quia in omnibus fere compendiis juris, consueto loco, hæc sunt obvia. Ne tamen plane praxin dictorum omisisse videamur, aliquot adducere lubet casus, ex quibus, *infamie penam*, moribus hodiernis, nostris judiciis etiam, tam in causis *civilibus* quam *criminalibus*, haud esse incognitam, judicatu est admodum facile.

§. X.

Quoad causas *civiles* in mentem venit §. 2. *J. de pona temere litig.* ibi enim ab Imperatore inter alia recensetur, quod *actione mandati, depositi, tutelæ, & societatis, doli, &c.* conventus & convictus, *insania* sit notandus; An vero hodie in dictis contractibus adhuc obtineat *insania pona*? non est concors *Dil. opinio.* Negat hoc GRÆNEWEG, ad d.

An hodie adhuc in causis civilibus infamia obtineat?

§. 2. cujus vestigiis insistit SCHILTER, *Exerc. X. §. 35. 36.* cum illo asserens: *nullum hodiernis moribus civile judicium famosum esse, nisi ubi speciatim id receptum appareat: Ratio, quæ SCHILTERUM, ut hoc statuât, movet, hæc adducitur: quia Germanorum mores prisca & recentiores magnopere ab infamia abhorrent; qua ratione tamen, salva tanti Viri autoritate, ut idem cum eo credamus, nos adduci patimur minime, quia scimus, etiam prisca Germanis similes pœnas in usu fuisse, quod vel unica eorum canum vel scellarum portatione probari potest.* De qua *Κυριότητα* plura legi queunt apud OTTON. FRISING. *de gestis Frederici Barbarosse.* HENEL. *in Otio Vratish. Cap. XVIII. p. 134. it. DÖPLER. in Theatro pœn. P. I. Cap. IX. vom Hunde tragen.* Nota etiam pœna infamiae prisca Saxonum consuetudinibus fuit, uti videre est ex *Land. R. Lib. I. artic. 40.* ibi: *Wer treules bereedet wird, oder heersüchtig wird aus des Reichs Diensten dem NB. vertheilt man seine Ehre, und sein Leben, und nicht seinen Leib.* Ex Juribus recentioribus Germanorum adducimus *statuta Hamburgens.* in quibus *P. II. tit. 18. Art. 4.* sic disponitur: *Würde einiger Schiffer das Schiff mit unziemlichen Bodemeyen beschweren, derselbige soll, wenn er allhier wieder anlangete, für einen unehrlichen Mann gehalten, auch in dieser Stadt und derselben Gebiethe nicht geduldet werden.* Cum itaque constet tam prisca quam recentioribus Germanis infamiae pœnam in usu fuisse, non dubitarunt *JCu Wittenbergens.* in mandati actione, dictare infamiam, *Mense Octobr. 1710.* sequendi modo:

Negat Grænew.
Et ex hoc Schilter.
Ratio Schilteri.

Ad hanc respondetur.

Præjudicium ubi in causa mandati infamia injungitur.

D wohl unterschiedene Rechtslehrer in denen Gedanken stehen, Rationes dices sey die, in denen legibus Romanis, öftters gesetzte pœna infamiae, denen alten teutschen Rechten und Gewohnheiten zuwider, und habe dieselben nach in bürgerlichen Sachen und Klagen

Decidendi.

gar keine, in peinlichen Fällen aber nur alsdenn statt, wenn der Richter dieser Straffe in seinen Urthel ausdrücklich gedendet; Dennoch aber und die weil die Römischen Gesetze, in so weit selbige denen teutschen Rechten und Gewohnheiten nicht deutlich zuwider lauffen, durch ganz Teutschland angenommen und eingeführet sind, selbige aber klarer Masse geben, daß ein treuloser *Mandatarius* für anrügig gehalten werden solle, welche Disposition denn, denen *juribus patriis* keines wegés zuwider ist, gestalt aus unterschiedenen Orten, daß die *poena infamiae* in denen alten teutschen Gewohnheiten gleichfalls wohl bekant sey, hergebracht werden kan; So ist L. B. T. für anrügig zu achten.

Decisio.

Confer Magn. Du. LEYSER, Spec. LII. med. 1. p. m. 564. seqq. In puncto depositi autem etiam a Jctis Jenens. infamiam esse injunctam, præjudicio confirmat Beckm. in comment. ad ff. tit. de his qui not. infam. Observ. Pr. 15.

Harum sententiarum justitia adducitur.

quæ sententiæ nobis omnino justæ videntur, quia ratio, cur Romani hisce casibus infamiae locum dare voluerunt, nec hodie cessat, cum turpe admodum sit, duas illas res sanctissimas violasse *fidem* & *amicitiam*. v. l. 6. §. 5. de his qui not. infam. MANTIC. de tacit. & ambig. Conv. lib. VII. Tit. II. quod vero hodie mutatum non reperitur, cur stare prohibeatur? v. l. 27. C. de testam.

§. XI

An cessio bonorum fiat sine infamia?

Alium casum sistat nobis bonorum cessio. Circa quam haud immerito: *an hæc sine infamia fieri possit*, quaritur. A juris infamia cedentem plurimi absolvunt; facti tamen infamiam illi adherere docent, WESENB. in π . de cess. bon. n. ult. HOTOM. Qu. illustr. 24. in f. BOCER. Cl. ult. disp. 36. th. 43. & alii quam plurimi, quorum sententia tamen contraria videtur l. fin. C. qui bon. ced. poss. ibi: *salva eorum existimatione. j. l. n. C. ex quib. caus. inf. irrog.* Nos nec his

affirmatur.

acce-

accedimus, nec levis notæ macula cedentem laborare credimus, quod quidem statuit BACHOV. *ad §. 37. F. de act. & HAHN ad WESEN. de cessione ben. n. 6. per Nov. 4. c. ult. & Nov. 135. quia inhumanum certe esset, tantam sine culpa sua afflictis afflictionem addere, & integræ existimationis censu eos excludere, Nov. 4. c. 3. ibi: infelicibus debitoribus auxiliamur &c. omnem denique dubitationem tollit Imperator Justinianus, quando in l. f. C. qui ben. eed. poss. electionem tribuit creditoribus, utrum quinquennale spatium debitoribus indulgere, an vero honorum cessionem malint, salva videlicet debitorum existimatione. Cui concordat arg. Ref. Pol. d. Ao. 1548. art. 22. ibi: Wären sie aber aus kündlichen oder unversehenen Unfällen &c. Id quod in specie cautum in Elector. Saxon. Mandat. nov. Regio, wider die Banqueroutiers, de dato Dresde, die 7. Jan. 1724. §. 5. in verb. auch dieses alles ihm an seinen Ehren unschädlich seyn soll. Paucis: fortuna calamitas a vulgo quidem, verum non a gravioribus viris ad dedecus refertur. v. DICEL. TULD. ad C. de inoffic. testam. n. 1. j. SCHILT. Exerc. 46. §. 11.*

Ratio 1.

2.)

3.)

§. XII.

Sicuti autem dicta in præcedentibus de iis tantummodo, qui adversa fortuna, adeoque ex accidente juxta Nov. 153. præf. in fin. compulsi, ad cessionis beneficium confugiunt, accipienda, sic omnino aliud de iis decoctoribus, qui dolose vel propria culpa, ventre vel venere bona dilapidant, vel simili modo ad incitas rediguntur, statuendum, hi enim salva fide & existimatione bonis abire neutiquam debent. v. l. 23. que in fraud. cred. talium enim hominum actiones dolosæ & noxiæ furto recte assimilantur. v. Reform. Pol. de Ao. 1548. tit. von den verdorbenen Kauffleuten 22. imo furibus improbiore sunt, monente BRUNNEM. ad l. n. C. ex quib. caus. inf. irrog. & consequenter ob dolosam decoctionem

Dolose decoctores.

Sunt furibus improbiore, laborantque infamia.

Præjudicium
novissimum
adducitur.

infamia recte notantur. v. VINN. ad §. 1. I. qui §. de quib.
caus. Hinc, in causa ejusmodi decoctoris, coram *Præfata*
Lipsiensi, anno præterito, tractata, inquisitione generali &
speciali peracta, duabus etiam defensionibus ab inquisito ad
Acta relatis, præstitoque ab eo purgatorio, *Müllerus Sebastianus*
Lipsiensis, *Mense Octobr. 1729.* sequentem tulit sententiam:

P. P.

Istis dieselben uns Notul geleisteten Eydes, und fernereit gehalten
Registratur, sammt denen wider J. G. G. ergangenen *Acten*
in drey Voluminibus, benebst einer Frage übergeben, und
des Diebten darüber zu belehren gebethen. Demnach *Wespe*
wie Churfürstl. Sächß. Schöppen zu Leipzig, darauß ein
Dreht:

Die weil jektgedachter G. zuerkannter Mafsen sich vermittelst
Eydes gereiniget, und daß er, ehe er in der Naumburg r Petri
Paul Wiese des 1728. Jahres ausgezogen, und entwichen, den
Vorfaß nicht gehabt, seine Gläubiger aufzusehen und um das
Ihrige zu bringen, auch zu solchem Ende, unterschiedliche Wa-
ren und Geld, vor und bey seinen Austritte, auff die Seite nicht
geschafft noch verhelet, weniger unterschlagen, ingleichen in die-
ser Absicht, in währenden Petri Paul Markt, unterschiedliche
neue Capitalia nicht auffgenommen und erborget, und er außer
denen bey ihm angetroffenen baaren Geldern, pretioss und Do-
cumenten ein mehrers bey seinen Austritte und Entweichung
nicht mit sich weggenommen, auch seinen Gläubigern dasjenige
was bey ihm würcklich gefunden worden, zu entwenden und sie
darum zu betrügen sich nicht vorgesetz, hierüber sein Wortwen-
den, als ob er die Gelder, Pretiosa und Documenta, zur E-
cherheit, und weil er solche niemand anvertrauen können, bey sich
behalten, nicht falsch und erdichtet, er auch den Vorfaß, auff eine
arglistige und gefährliche Weise seine Gläubiger nur mit *60.*
pro Cent abzufinden, und den Überschuß an *6 1/3. Thl. 21. gl.* zu
prohüiren, und vor sich zu genießen nicht gefast, geschworen; So

ist

ist er im übrigen noch Anleitung des de dato Dresden, den 7. Januarii 1724. wider die Banqueroutirer ergangenen allergnädigsten Mandats §. 12. Die weil er nicht durch die in §. 5. angezogenen, oder andere Unglücks-Fälle, sondern durch sein eignes Verschulden in Abfall seiner Nahrung gekommen, indem derselbe bey der Antwort, auf Articul, eingeräumet, daß er unter andern auch mit Wachs, Wein und Juwelen gehandelt, so er doch nicht verstanden, und daß er von erborgten Capitalien zu viel an Interessen bezahlet, auch seinen Handel, da er doch ein halb Jahr zuvor, als er den Abfall seiner Nahrung gemercket, continuirét, vor ehrlos zu aditen, zu keinen Aemtern zu ziehen, ihm auch nach seinen Tode kein ehrlich Begräbniß zu gestatten, noch ihm auff die Börse, oder Handels-Plätze zu kommen, und eben so wenig einen Mäccker, und dergleichen abzugeben, nicht nachzulassen, immassen er auch die auff diesen Proceß gewandten Unkosten nach vorgehender Liquidation und Richterlicher Ermäßigung, pro rata abzustatten schuldig, von Rechts wegen. Zu Urkund mit unserm Inseigel versiegelt.

Churfürstl. Sächß. Schöpffen
zu Leipzig.

§. XIII.

Casui proxime recensito jungimus paucissimis adhuc alium, in puncto Usurariæ pravitatis. Jure scilicet Romano ^{Pœna Usurarii.} quadrupli pœna in usurariam pravitatem statuta fuit, v. l. 2. C. Theod. de Usur. Hanc vero legem Justinianus ^{Jure Justiniano.} Codicis suo, nec ei, quo hodie utimur, non inseruit, atque adeo tacite antiquavit, & saltem in l. 20. C. ex quibus causis inf. irrog. constituit, ut improbus scenerator ^{Canonico.} infamia puniretur: cui pœnæ jus canonicum in C. 3. X. de Usur. §. C. 2. de Usur. in. 6. excommunicationem, ademptionem juris testandi & honestæ sepulturæ addidit. Lex Imperii ^{Imperii.} Francos. d. Ao. 1577. condita, tit 17. §. 8. sceneratores quarta sortis parte

parte multat. Jus nostrum Saxonicum quoad hoc crimen Saxonico. in variis a jure communi recedit. Nimirum *Electio Saxo in Mandato d. A. 1625.* pœnas improborum scœneratorum exasperat, eos sorte integra privat, a testimoniis ferendis arceat, e terris suis ejicit, atque pro re nata in corpore punire jubet. Plura adducere, instituti ratio non permittit; Cum tamen Præjudicium. *Præjudicium*, ubi ob usurariam pravitatem, *insania* injuncta fuit, nobis ad manus sit, hoc ad materiæ substratæ illustrationem adjicere lubet. Sic autem *Dni Scabini Lipsienses Merse Jan. 1725.* pronunciarunt:

P. P.

Jeweil obbemeldete W. zuerkann'et Massen, vermitteltst Eydes sich gereiniget, und nach der fol. 280. usque 285. abg. fassen Notul geschworen, so ist sie im übrigen, wegen des *ad Art. inquisit. 40. 53. 61. 64. 69. 74. 94. 105. 113. 128. 130. 151. seqq. ii. fol. 216. 218. 232. 236. 244. 258.* gestandenen Wuchers, nach Anleitung des Churfürstl. Edß. §. Mandats von 28. April. Anno 1625. vor' ehrlöß und anrücktig zu achten, und hietz über auff 2. Jahr des Landes zu verweisen, sowohl zu Abstattung derer auff diesen Proceß gewendeten Unkosten, worvon die liquidirte fol. 287. seq. sub A. auff 34. Thl. 21. gl. und sub B. auff 14. Thl 7. gl. zu mäßigen; Hingegen die sub C. nedst dem baaren Verlage, ohne Abgang passiren, anzuhalten.

Confer Dn. LÜDER MENCKE, in *Theor. & Praxi Pandect.* p. 658. CARPZ. *Qu. 92. per tot. ill. de BERGER, in Oecon. jur. p. m. 764. idem in Observ. Lauterb. p. m. 446.* STRAUCH. de *Usuris centesimis & fenore unciario.* Jen. 1672.

§. XIV.

Immanis olim apud *Aegyptios* consuetudo fuit, *corpora debitorum mortuorum* creditoribus in pignora dare, qua deni-

denique heredes luere cogebantur; teste SCHNEIDEW. ad Inst. Tit. de Interd. §. 1. n. 41. Quæ sævitia merito apud nos detestabilis est; Publice quippe interest, cadavera mortuorum non diu insepulta relinqui, v. l. 43. de Relig. & sumt. ex Physicorum enim scholis discimus, graves & contagiosos Spiritus mortuorum cadavera exhalare, ut mirum non sit, si ex illa purulenta putredine morbidus aër reddatur, & sic causa pestilitatis existat. Quæ, quamvis omnino concedantur; Nihil tamen prohibet, quo minus ratione ipsius sepulturae differentia inter sepeliendos aliquando observeretur. Cum itaque §. præced. assertum sit, jure Canonico usurariis nec jus testandi, nec sepulturam honestam esse concedendam; placet, antequam ad alia progrediamur, utrumque præjudicio quodam inclyti Scabinatus Lipsiensis corroborare. Sic autem Mense Sept. 1723. versus Langensalza respondit :

Nis dieselben uns angebrachte Rüge, eingezogene Erkundigung, verfaßte Inquisitional-Articul, J. G. K. darauff gethane Antwort, unterschiedlicher vermittelst Eydes abgehörter Zeugen Aussage, sammt denen duffalls ergangenen Acten, benebenst einer Frage zugeschickt, und sich des Rechts darüber zu belehren gebeyhen haben; Deunnach sprechen wir Churfürstl. Sächß. Schöppen zu Leipzig darauff vor Recht;

Das bemeldte: K. des getriebenen und fol. 10. seqq. Ad Art. Inq. 3. 4. 6. 7. 8. 10. 11. 12. 13. 15. 16. 17. 19. und 20. gestandenen Buchers halten, noch Anleirung des Churfürstl. Sächß. gnädigsten Mandats, von 28. April. des 1625. Jahrs, deier auff Bucher geliehenen Summen, so viel er deren geständig, vor verlustig, sowohl vor anrücklich und ehrloß, und ein besändig Testament zu machen vor unfähig zu achten, und nach seinem Tode mit Ehrstlichen und gebräuchlichen Ceremonien nicht zu bestatten, hierüber auch drey Wochen

lang mit Gefängniß, oder um drey Neue so. zu bestraffen, ge-
stalt er denn auch die auff diesen Process gewendete Kosten, nach
vorgehender Liquidation und Richterlicher Ermäßigung zu er-
statten schuldig.

§. XV.

An recte vi-
ventibus infamia imponatur.

Titius negat.

Praxis huic
contrariatur.
Alia ratio.

Voluptas co-
ercetur per
dolores,

Avaritia ad-
emtionem bo-
norum, &
Ambitio infamia.

An vero infamia viventibus recte imponatur, hoc loco non immerito quaritur? Negat hoc TITIVS, in *Jure privato. Lib. III. c. 23.* & OBSERV. LAUTERB. 82. Interim, inquit, sicut in infamia, tam irroganda, quam tollenda aut impedienda, forte non satis prudenter ubique versati sunt Romani, ita certum videtur, quod pena illa, quatenus vivos respicit, merito abrogari debeat, cum contra legitimum puniarum finem delinquentes non emendet, sed ad bene agendum reddat ineptis, ac ad majora facinora patranda disponat. Cujus sententiae tamen calculum addere non possumus, quia Praxis variarum Rerumpublicarum reclamationat, uti duobus s. s. praeced. a nobis demonstratum fuit. Accedit & alia ratio, quod in penis insignendis, tenenda suppressio omnium trium affectuum dominantium, quatenus ad mala invitant. Sic a) voluptas coercetur per dolores, hinc poenam stupri & fornicationis in terris nostris, Magistratus inferior, in multam pecuniariam commutare nequit, uti expresse sancitum legimus, in *Ord. Polit. d. Ao. 1612. tit. von Consistorial-Sachen, n. 4.* circa fin. & *Ord. Matrim. d. Ao. 1624. punct. 4. s.* und nachdem wir befinden, verbit: Das hinfüro die Gerichts-Herrn auff Bekehrung unserer Schöppen-Stühle, wider die Verbrecher, in allen oberzehlten Fällen verfahren sollen, und also hierinnen die Geld-Straffen gänzlich abgeschafft haben. j. CARPZ. *Consist. l. III. Def. 75. n. 17. seqq.* Sic b) avaritia insigniter ademtionem bonorum punitur, & c) Ambitio intolerabiliter fere, infamia afficitur, ut propterea infamiae poena in Rebuspublicis bene constitutis, sine causa

causa non abroganda, sed potius retinenda, nobis videatur. Quicquid vero sit, si verum fateri licet, merito cum CLEOBULO, Græco sapiente, statuendum: *Illam civitatem optime compositam esse, ubi magis infamia, quam lex metuitur.* Dictum Cleobuli.

CAP. III.

De Famæ Restitutione.

§. I.

Est omnino quorundam mortalium conditio ita misera, ut verbis vix efferi queat. Aliquando enim quidam, quando ipsis omnia ex voto succedunt, ad turpissima facta committenda, eo ipso quasi commoventur, alii, si turpiter agunt, adversæ fortunæ adscribunt; alii denique sine ulla ratione, inconsiderate, nullis observatis circumstantiis, neglectis legibus præscriptis, posthabitis honestorum virorum judiciis, *quod lubet, licet*, constanter cantant, parum de futuris contingentibus solliciti, nec semel hujus aurei dicti: *post factum pœniteat actum*, sunt memores. Quando vero tandem aliquando, apertis oculis, infamiam, quam sibi aliquo modo pararunt, statum suum miserum, contemptumque aliorum considerant, de famæ restitutione cogitare incipiunt. Quid vero circa hanc in specie sit observandum, hoc capite delineabimus.

Misera in multis est conditio hominum.

§. II.

Et quidem quod ad eos pertinet, qui *facti infamia* laborant, hi peculiari restitutione famæ opus non habent, Turpitudine, facti notati, nec a Principe imo

restitui pos-
sunt.

Quomodo his
consulend-
um.

imo restitui his a superioribus fama plane non potest, quia *partim* hac in opinione hominum consistit, *partim* Princeps turpitudinem facti, in qua perpetranda aliquis quotidie pergit, suo rescripto nec auferre, nec facta insecta reddere, nec hominum impressiones mutare potest, licet effectus infamiae mitigare queat. v. l. 12. §. 2. de capt. & postl. HEIG. P. I. Qu. 21. n. 21. Hinc PANORMITANUS tradit: quod ne quidem summus Pontifex possit infamiam facti tollere. v. PECK. in Cap. infamibus, &c. de Reg. Jur. in 6. MYLER. de Princip. & statib. Imp. P. II. Cap. 53. §. 12. Ipse itaque omnium optime sibi consulere poterit, si ab inhonestis actionibus desistat, honestisque studeat, quum vera facti infamia hac ratione aboleatur. Eleganter hanc in rem MOLIN. in Tract. de justit. comm. 4. disp. 10. n. 11. Infamia facti, scribit, sive iuste sive iniuste concepta fuerit, ad effectum, ut in futurum, ad dignitates obtinendas, & alia non noceat, mutatione morum futurorum, ad meliorem frugem se recipiendo, iusteque ac pie vivendo, tanquoad id, de quo erat ea infamia, quam quoad alia aboleri & tolli potest, ita ut qui ante infamis erat, & habebatur, infamis deinceps non censatur. Conf. FREHER. de exstimatione lib. III. cap. 30. n. 1. p. m. 633. ubi ex ISOCRATE monet: quod, quemadmodum vite morumque levitate, improbitate, imprudentia, & exstimationis suae incuria, mala fama facile apud populum incurratur: ita rursus, nullatis moribus efficiendum & impetrandum esse, ut melius de ipso homines existiment. Requiritur vero Dd. triennium, ex JUL. CLARO. Sent. lib. V. qu. 21. n. 11. in fin. BRUNNEM. ad l. 17. & 19. C. ex quib. caus. mf. j. §. 4. in f. C. II. supra.

§. III.

Idem statuunt
nonnulli de

Quae de abolitione infamiae facti §. praeced. diximus, nonnulli indistincte ad illegitime natos applicant, quod scilicet

licet horum vitæ probitate omnis macula adhærens auferatur. Cui sententiæ ex VALASCO, *consult. 17. n. 3. & TESSAUR. dec. 126. n. 6.* accedit BRUNNEM. *ad Cod. in l. 17. de inoffic. test.* quoniam omnis macula virtute ac pietate in Deum eluitur in cælo & terra; quidni etiam macula natalium? Alii distinguunt, inter illegitimos simpliciter tales, Alii distinguunt. ubi dictam opinionem admittunt, interque natos ex damnato coitu, Castilli opinionioni calculus additur. ubi dissentiunt. Alii cum CASTILLO, *Lib. I. Controv. cap. 19. n. 53.* promiscue id negant, quibus etiam nos, donec meliora edocti simus, calculum nostrum addimus: quia manet causa, cujus tollendæ modus, probitas nusquam traditur: Ratio. Insuper etiam tralatitium est, pœnitentiam & vitæ mutationem abolere delicti notam coram Deo, at non in sæculi hujus tribunalibus, *v. l. 56. de furt. j. l. 5. vi bon. rapt.* Nec etiam propterea habent spurii vitæ probioris, quo de querantur, cum ipsis legitimationis copia suppetat; Hanc enim semper petere possunt; Restitutio existimationis vel famæ autem his, non nisi improprie, conceditur, quia antea famam & existimationem non habuerunt. *Conf. BOGER. de Regal. C. 2. n. 112.* intuitu enim horum rectius dicitur *fama concessio*, quam *restitutio*. Quoad castratores suum, qui alias Singulare de castratoribus suum. ob sordidum vitæ genus, levis notæ macula laborant, *h. l. in specie* notandum, quod in Electoratibus *Colonienfi, Saxonico, & Brandenburgico*, itemque in *ditionibus Lunenburgicis atque Hassiacis*, vi Imperatorii edicti, de *Ao. 1699.* integræ existimationis sint habendi, adeoque ulteriori famæ restitutione non indigeant. *v. Ill. BERGER. Oecon. L. I. Tit. 2. §. 13. n. 8.*

§. IV.

Infamia juris autem, sive *immediate* sive *mediate* talis sit, per *famæ restitutionem* aboletur. Hanc breviter sic de-
scribimus, quod sit *Ius, vi cuius ii, qui infames facti, & declarati*

rati sunt, pristino honori ac fame restituntur. Vel, juxta
 LYNCKERUM, *de jure restituenda fama*, §. 5. est actus, quo
 fama & existimatio amissa restituitur, quam quis ob factum
 turpe & probrosum amisit. Quæ potestas olim senatui Ro-
 mano etiam competiit, uti videre est *ex l. 1. §. 9. & 10. de postul.*
 conf. FREHER. *de existimat. Lib. III. c. 30. n. 6.* BODIN. *de Rep.*
Lib. I. c. 10. HEIG. *P. II. qu. 22. n. 12.* modernis magi-
 stratibus ob mutatum statum idem non licet, etiamsi gau-
 deant mero imperio; neque leviter interest Reipublicæ, magi-
 stratum judicium legibus esse adstricta, neque iis, nisi ex
 ipsis legibus, interpretandi potestatem permitti; alioquin enim
 nunquam non iudex æquitatem sibi fingeret, ut leges
 impune violaret. Quamobrem CAROLUS I. *Rex Gallie*,
 suspendi iudicem iussit, qui reum, suspensio dignum, ad ma-
 nus amputationem condemnaret, v. ANTON. PEREGRIN.
de jure ffc. Lib. 4. c. 8. n. 8. seqq. Imo nec Duci Sabaudie
 licere quempiam *fame restituere*, aut supplicio eximere, nisi
 vicaria Romani Imperii potestate fungatur, quæ & nomina-
 tim venialium codicillorum facultatem complectatur, ex
 CACHERAN. *dec. 101.* refert HEIG. *P. II. qu. 22. n. 20.* Licet
 autem per adducta a Civitatibus & collegiis, Superiorem
 agnoscentibus, non possit fieri restitutio adversus infamiam
ex jure communi impostam; aliud tamen dicendum de ea in-
 famia, quæ oritur *ex statutis civitatis*, aut *Collegii*; qua ratio-
 ne relegatum ex Academia & exclusum, recte eadem recipere
 & restituere poterit: quia inde medicina petenda, unde
 læsio processit, & tantundem restitutio concedit, quantum
 læsio abstulit. v. HEIG. *c. l. n. 45. j.* ZIEGLER. *de juribus*
Maj. l. I. C. 9. §. 1. Imo constat, aliquando a summis Prin-
 cipibus hanc dignitatem certo alicui officio annecti, cumque
 eodem ad successores devolvi. Hinc *Rector Universitatis*
Kihlonensis ex privilegio Casareo legitimandi fameque resti-
 tuendi

Olim senatus
Romanus re-
stituerebat.

Modernus
Magistratus
restituere non
potest.

Exemplum de
Carolo I Re-
ge Gallie.

Dux Sabau-
die an hoc
jure gaudeat?

Quando civi-
tas & Colle-
gium restituere
re potest?

tuendi comitiva pollet. Qua facultate gaudet etiam *Facultas* *JCorum* in *Univerſitate* *Giſſenſi*. Idem *Jus* *Reſtori* *Academiae* *Helmiſtadienſis* ex privilegio *MAXIMIL. II. de A. 1579. ſub dato* *Prage die 9. Maji*, & *Decano* *Facultatis* *Juridicæ* in *Academia* *Marpurgenſi* ex privilegio *FRIDERICI II.* competere, adducunt, v. *LYNCKER, cit. diſſ. §. 10. in ſin.*

§. V.

In Imperio Romano Germanico famæ reſtitutionem ad reſervata Imperatoris referunt, qui hanc poteſtatem, etiam in conſultis ſtatibus, uti plerique ſtatuunt, exercet; Exempla ejusmodi rei varia hinc inde adducuntur: *CAROLI IV.* qui *Bartolum* honoribus reſtituit, habet *Bodinus de Republ.* Parili modo *FERDINANDUS* ruſticos ſeditioſos reſtituit. v. *R. I. de Ao. 1525. §. und iſt derhalben ic. §. R. I. de Ao. 1526. §. und wiewohl der gemeine Mann ic.* Recens exemplum, & ſimul Reſcriptum reſtitutionis, ubi lanio quidam ob adulterium ſimplex commiſſum ab Imperatore *LEOPOLDO* glorioſæ memorie reſtitutus fuit, adnotavit *STRYK. in U. M. tit. de ſententiam paſſis. §. 2.* Formulam reſtitutionis *Johannis* *Friderici, Electoris* *Saxonie,* ab Imperatore *CAROLO V.* factæ, d. 22. Aug. Ao. 1558. exhibet *HORTLEDER, in Tract. von Anfang Fort- und endlichen Ausgang des teutiſchen Krieger. Lib. 3 c. 88. conf. FABRI* *Staats-Cangeley, P. II. C. 6. n. 7. CAMMAN. de Jure Maj. diſp. 4. tb. 84*

In imperio reſtitutio ad Imperatoris reſervata reſertur. Exemplum I)

II.)

III.)

IV.)

§. VI.

Graviter inter ſe *Dd.* diſputant, *utrum ſoli Imperatori, an etiam ſtatibus Imperii jus famam reſtituendi competat?* Soli enim Imperatori hoc tribuunt *AHASV. FRITSCH. in Manual. jurispru. Publ. voc. Legitimandi jus, BESOLD. de Regal. Cap. 2. n. 2. BOCER. de Regal. C. II. n. 112. STAMLER. de Reſerv. §. 58. n. 8.* aliique, quorum fundamenta & rationes in compendio quaſi

Quidam ſoli Imperatori Jus reſtituendi tribuunt.

Quorum rationes exhibet Ill. Berger.

Statibus Imperii hæc potestas recte tribuitur.

Exempla restitutionis adducuntur.

quasi exhibet Ill. BERGER in *Oecon. L. I. Tit. II. §. 14. not. 4. p. 72. seq.* Nos in præsentiatum hanc litem non facimus nostram, & multis ambagibus contortisque, uri fieri solet, verbis, opus non esse credimus, ubi rerum testimonia loquuntur; Scilicet nemo forsan inficias ibit, Statibus Imperii in territoriis suis jus superioritatis territorialis competere v. LYMNÆUS *de jur. Publ. Lib. IV. c. 8. n. 182.* CHRISTOPHOR. MINGIUS, *de superioritate territoriali, C. III. p. 30.* id quod claris verbis in INSTR. PAC. OSNABR. *Art. VIII. §. 1. & 2.* ipsis est confirmatum, hoc vero asserto, asserenda etiam necessario famæ restitutione. Cui sententiæ subscribunt KNIPSCHILD. *de Civit. Imp. L. II. c. 4. n. 100.* SIMON, *de Jurisd. territ. c. 7. §. 2.* MYLER, *de Princip. & Statib. Imper. c. 53. v. LYNCKER de superiorit. territor. ubi: p. 25. seqq.* per indicem pleraque jura superioritatis, interque ea etiam famæ restitutionem, recenset. ID. *de jure restituende famæ, th. 9. v. SCHILT. Exerc. 10. §. 33.* SPORTIA ODDUS, *de restit. qu. 92.* BRUNNEM, *ad L. 2. ff. de Senat.*

§. VII.

Nec desunt, uti diximus, quæ in ipsis rerum argumentis obtinent, scilicet a Statibus imperii quotidie peti & concedi famæ restitutionem; Rescriptum enim ejusmodi restitutionis verbotenus exhibet SCHILTER, loco proxime citato. Aliud adhuc adjicimus, ubi novissime potentissimus Rex Poloniae & Elector Saxonie tale Rescriptum ad præfectum Pegaviensem Johann Siegmund Weichen, emisit, quod est sequentis tenoris:

Bin Gutes Gnaten, Friedrich August, König in Pohlen, re. Herzog zu Sachsen, Jülich, Cleve, Berg, Engern und Westphalen re. Churfürst re.

Ueber Betreuer. Was gestalt uns D. J. allerunterthänigst anlanget, daß ihm daejenige Verbrechen, welches er nobst einem andern

andern E. E. D. Ao. 1713 zwischen Scharffendergk und Nieders
wårtha auff der Weisnischen Land-Strasse an G. P. verübet, und
worüber er zur Verhaftt gediehen, den Staupen Schlag erlitten,
auch eine Zeitlang auff den hitzigen Vestungs-Bau gebraucht wor-
den, an seiner zeitlichen Wohlfahrt und Fortkommen nicht hindere-
lich seyn, und er, daß ihme dißfalls *Restitutio Fama* wiederfahren
möchte, gebetthen, solches ist aus denen Copeylich angefaßten
3. Memorialien mit mehrern zu erschen. Wann wir denn diesen
seinem Suchen, befundenen Umständen nach, hiermit in Gnaden
dergestalt Statt gegeben haben, daß ihme sein vormahls begang-
genes Verbrechen und die darüber erlittene leibes-Strasse zu ei-
nigen Nachtheil und Hinderung in seiner zeitlichen Wohlfahrt
und Fortkommen nicht gereichen soll. Als begehren Wir, du wols-
test dich bey vorkommenden Fällen hiernach allergehorsambst ach-
ten; Und es geschicht daran Unsere Meynung. Datum Dresden
am 20. Septembr. Ao. 1725.

E. L. Kirchner.
Gottlieb Frost.

§. VIII.

An vero famæ restitutio a Statu Imperii, vi superiorita-
tis territorialis facta, etiam extra ipsius territorium ef-
fectum sortiatur? non una est Dd. opinio. Negat id
SCHWEDER. in *Jur. Publ. P. II. sect. I. c. 16. §. 2.* LYM-
NÆUS de *jur. publ. Lib. IV. c. 8. n. 294. a. l. ult. ff. de jurid. Ill. de*
BERGER, in *Oecon. p. m. 71.* MYLERUS, de *Princ. & statib. Imp.*
c. 63. §. 3. *Autor Examinis Juris Publici Germanici, G. A. Cap.*
XXVII. Qu. 4. aliique. Affirmative responderunt *JCh Jem-
enses. Mensē Nov. 1695.* An die Ober- und sämtliche andere
Meister des Tuchmacher-Handwerks zu Neustadt an der Orla,
sequenti modo: Ob wohl etlicher Dd. Meynung nach, eines
Fürsten oder Reichs-Standes Begnadigung, Krafft deren er ei-
nen unehrlichen wieder ehrlich machet, und famæ restituiret, sich
nicht weiter als auff dero Territorium erstrecket, ausserhalb aber
keine Würckung hat.

An status re-
stitutio extra
territorium
valeat?
Negant
multi.
Jureconsulti
Jeneses affir-
mant.

E SCHWED.

SCHWED. *Jur. Publ. p. 2. S. 1. c. 16. §. 2.*

Dennoch aber und die weil Restitutio a Principe facta, so viel operiret, ut delinquens jam non deliquisse fingatur, und also das ganze delictum, davon die ganze infamia herrühret, aufgehoben wird.

RHETIUS *Instit. Jur. Publ. Lib. 2. tit. 9. §. 5.*

und dergestalt die Restitutio, quæ a Principe fit, vi jurisdictionis territorialis, durch das ganze Reich ihren Effect billig haben muß.

LYNCKER, *in analect. ad Schwed. Jus Publ. c. 1. verb. ut per totum &c.*

So seynd dannhero die in andern Herrschafften wohnende Benachbarte nicht befugt, euch disfalls anzutasten, oder bey öffentlichen Jahr-Märkten von dem Lose abzufondern.

Quid vero ejusmodi restituto faciendum, si ab aliis opificibus, in alterius territorio degentibus, pro incapace habeatur, simul adduxere laudati JCI, in Responso prolato, his verbis:

Daferne sie sich doch dergleichen de facto unterfangen sollten, habt ihr dieserwegen euere Hoch-Fürstl. Landes-Obrigkeit, welche den Zuch-Knappen fama restituiret, und als einen ehrlichen Mann in euere Zunft anzunehmen, anbefohlen hat, geziemend um Schus zu imploriren, welche euch so dann bey denen benachbarten Herrschafften, unter welchen solche widersetzliche Meister gefunden werden, nachdrücklich zu vertreten, und auff zulängliche Mittel euch zu schützen, bedacht zu seyn, gehalten ist.

WILDOGEL. *Resp. CI. n. 6. seq. p. m. 196.* Alii circa hanc quæstionem sic distinguunt: *Aut infamia irrogatur lege Provinciali, aut lege ac Recessibus Imperii; priori casu status Imperii restitutio ubique valere debet. a. l. 1. §. 10. de postul. BOGER. de Regal. Cap. II. n. 116. posteriori non aq̄ue, j. BESOLD. in Delib. L. 1. fol. 62.*

Quidam distinguunt.

§. IX.

Quæ diximus de Principibus Imperii, illa etiam ad civitates imperiales applicanda erunt, hæ enim famam quoque restituere possunt, cum annumerentur statibus Imperii, & habeant jura territorialia in suis territoriis, die *Landes Obrigkeit*, de quo testatur praxis & experientia quotidiana; Videmus enim civitates Imperiales v. g. Lubecenses, Norimbergenses &c. Regalia cum mero & mixto imperio, atque omnimoda Jurisdictione exercere; cancellarios item suos, judicia, leges peculiare, & ea, quæ ad sui status defensionem præsidia necessaria sunt, habere; ut propterea nequitiam cum KNICHENIO in *Tr. de territorial. jur. C. I.* statuendum videatur, quasi jus territoriale his non competat; Hoc vero facile concedendum, civitates Imperiales non habere *Landes-Fürstl. Obrigkeit*, Principum enim jura personalia non habent, quia in ejusmodi civitate non est Dux vel Princeps, ein Fürst, ergo nec jura principis, Fürstliche Obrigkeit; ex hoc autem minus recte inferitur, ergo etiam non habent die *Landes-Obrigkeit*. Non est instituti nostri, plura, eaque particularia de civitatibus Imperialibus disserere, remittimus itaque L. B. intuitu hujus materiæ ad GEORG. ADAM STRUV. *de liberis. S. R. Imperii civitatibus, Sect. III. §. 4. it. WILDVOGEL. de superioritate territoriali civitatum Imperialium, in spec. §. 23. SCHWEDER. Jur. Publ. Part. Spec. Sect. II. Cap. 9. Reußendorff. de civitatibus Imperialibus, earumque juribus, Lips. 1678. §. 106. KNIPSCHILD. de Civit. Imp. Lib. II. c. 4. n. 43.*

§. X.

De Comitibus Palatinis hoc loco quæritur: An etiam hi famam amissam restituere valeant? Et respondetur: quatales hæc facultate non gaudent; si vero in Diplomate Cæsareo, ipsis Comes Palatinus etiam restituit.

Sunt etiam qui contendunt, Comitibus Palatinis restitutionem in toto Imperio attendendam esse, quia nomine Imperatoris

ratoris, cui hoc jus haud pauci tantum tribuunt, v. supra §. 7. restituit. Nec etiam hodie horum restitutiones sunt incognitæ; sic ipse Ill. BERGER. in *Oeconom. jur. p. m. 72.* putat, vidua quæ stuprum passa erat, & propterea ab officio arcebatur, dandum esse consilium, ut se per Comitem Palatinum famæ restituendam curaret, *Conf. Carpz. Lib. VI. Resp. 100.* Non tamen potest Comes Palatinus famæ restituere relegatum, ita, ut cogere possit; relegantem ad receptionem relegati; quia præjudicium tertio facere Imperator non intelligitur, concedendo Comiti Palatino id juris. v. SCHILT. *Exerc. X §. 23. it. Exerc. XLIX §. 182.*

Restitutio.

§. XI.

In delictis publicis
v. g. incestu

stupro

Collegia juridica famam
reservare nequeunt.

Ulterius quaritur: *An in delictis publicis, quæ infamant, a collegio Juridico, reo fama reservari possit?* v. g. infamat incestus, l. 13. §. 4. de his qui not. inf. infamat stuprum, a l. 7. de publ. Judic. j. §. 4. l. eod. Sic enim senator stupri reus, ab ordine senatorio removetur. *CARPZ Dec. 17.* quia infamia superveniens adimit honores. Et dicendum, in ejusmodi delictis, a *Facultatibus juridicis & Scabinatibus*, famam reservari non posse, sed Principem adeundum, ab eodemque, ut fama restituatur, & in ordine retineatur, petendum esse; Hinc *Scabinatus Witteb.* in causa stupri, *Mense Majo 1706.* sequentem in modum respondit: *Und hat ermeldeten M. fol. - befindliches Suchen nicht statt. Es ist aber demselben die hohe Lands-Obrigkeit alerunterthänigst anzugehen, und um Verwandelung obiger Gefängniß Straffe in eine Geld-Buße, sowohl Restitutionem famæ und Verbehaltung seines Ehren-Amtes, zu suppliciren unbenommen v. Ill. de BERGER. in Elect. Jurisp. Crim. Memb. IV. th. 12. p. m. 351. ubi hoc, & adhuc aliud ejusmodi Responsum, in crimine incestus, adducit. Multam pecuniariam autem Magistratus inferior, propter onus inquirendi & exequendi, petere nequit*

nequit, sed is, qui Jus aggratiandi habet, etiam hujus juris commodum sentire debet. SCHILT. Ex. ALIX. §. 182. Quamvis autem, uti diximus, expresse fama a *Judice* reservari nequeat; Multi tamen statuunt, *moribus Germanicis* toties famæ reservationem factam intelligi, quoties infamia expressæ, aut lege statutaria, aut sententia non irrogatur, vel quando iudex graviolem solita pœnam dicitur, qua ratione cum ipso salva incolumique fama transgisse videtur, l. 13. §. 7. de his, qui not. inf. v. Ill. de BERGER. Oecon. p. m. 71. Sic usu fori etiam invaluit, reum in actione recantatoria, famam sibi reservari, petere posse, quæ reservatio a Collegiis juridicis plerumque fieri solet. vid. Ill. de BERGER in Oecon. jur. p. m. 800. conf. Dn. LÜDER MËNCKEN in Theor. & Praxi Pandect. p. 1486.

§. XII.

Petita & concessa restitutio potissimum duplicem sortitur effectum; si enim Princeps simpliciter deprecanti gratiam fecerit, & indulserit, non facta mentione fame, tunc pœna tantum remissa erit, at infamia sequax culpæ reum nihilominus comitari perseverabit, juxta illud tritum:

Duplex restitutions effectus.

Pana potest tolli, culpa perennis erit.

illosque quos indulgentia liberat, adhuc notatos relinquit, v. l. ult. C. de gener. abol. l. 7. §. ult. C. de sent. pass. LYMNÆUS de Jur. Publ. Lib. IV. Cap. VIII. n. 295. Si vero restitutio verbis hisce generalibus: Wir setzen ihn in den vorigen Stand, Würden, Ehre und Herrlichkeiten, j. R. I. de Ao. 1526. §. und wiewohl der gemeine Mann &c. sit facta, tunc restituito non tantum inulta adimitur macula, quasi nulla inhonesta vita præcessisset, sed etiam, sublata prioris criminis memoria, ipse cæteris integræ estimationis hominibus, æquiparatur. l. 1. Cod. de sentent. pass. & restit. & recipit omnia pristina jura & bona. v. l. ult. §. ult. C. c. l. Ulterius famæ restitutio non raro modis æquipollentibus fieri intelligitur v. g. si Princeps ex certa scientia infamem ad dignita-

tem & officia publica, quæ non nisi ab integro homine geri possunt, admittit. v. FREIER, de Existimatione Lib. III. Cap. XXX. n. 14. hoc enim casu de infamia cum ipso transegisse, eamque remississe censetur. a. l. 23. §. 1. C. de nupt. & arg. c. 5. X. de cleric. conj. j. l. 57. de re jud. quam in rem præjudicium habet Wildvogel. Resp. 101. Idem etiam sæpissime contingit in militibus, per vexilli rotationem in castris, de quibus v. RUDOLPH. HEIDEN, de superior. territor. th. 81. LYMÆUS de jure Publico. L. IV. c. 8. n. 295.

§. XIII.

Conclusio.

Non deessent plura, quæ hac de nobilissima materia adduci potuissent, & forsan etiam, uti alii sentient, debuissent; Quia vero limites dissertationis Academicæ excedere nolimus, & quodlibet dissertationis caput, si pro materiæ dignitate explicandum esset, integrum requireret tractatum; alii aliquando tempori reservamus reliqua; Sufficiat nobis in præsentiarum primas quasi lineas duxisse. Vela itaque hac vice contrahimus, summo Nunini pro divina assistentia gratias devote persolventes. Quod superest, Te, quisquis hæc intueris, meminisse juvabit illius apud PLATONEM apophthegmatis: *Nequam isthuc contendere debemus, ut que ipse pono, aut que tu, vincant, sed ei, quod verissimum est, opem feramus ambo.*

F I N I S.

NOBI-

NOBILISSIMO ATQVE DOCTISSIMO
DOMINO
BARTHOLDO HENR.
MEINICK

RESPONDENTI SUO DILECTISSIMO

S. P. D.

D. ABRAHAM KÆSTNER.

DUm de fama dissertationem luci publicæ
exponere, hacque ipsa industria *Tua*
ac conaminis virtuosi specimen non exi-
guum, sub meo Præsidio, edere *Tibi*
placuit, certe, de fama *Tua*, quam hæcenus, apud
honestos & cordatiores, integram servasti, quæcun-
que bona auguror. Eum enim hucusque tenuisti
cursum studiorum Tuorum, ut non nisi utilia, soli-
da & quæ eruditionem egregie ornant, secutus fue-
ris, omniaque, quæ lædunt pietatem, verecundiam
existi-

existimationem nostram, & quæ contra bonos mores sunt, evitasti sedulo. Modestia Tua, ut ulterius in laudes *Tuas* excurram, non permittit, cum sane verbis non sit opus, ubi rerum testimonia loquuntur. Macte itaque porro virtute & eruditione *Tua*, & nunquam a Justitiæ ac virtutis tramite desiste, ut fidelis hujus cultor inventus, ad plura & majora adhibearis, semperque in hac & altera vita uberrimos laboris *Tui* fructus consequaris. Quod vero reliquum est, id quod in hunc usque diem constanter fecisti, me amare perge. Dabam Lipsiæ e Musæo, Mense Februar. A. R. N.

clō Iō cc xxx.

